

INSPIRASJON FRA ASSISI

Av soknediakon Ingvard Solberg, Ål

«Hvorfor springer hele verden etter deg, Fransiscus?»

Det var broder Masseo som stilte dette spørsmålet for 800 år siden. Hvorfor søker jeg om studentpermisjon og kjører 200 mil fra Ål til Midt-Italia for å tilbringe 3 uker i et fransiskanerkloster ved byen Assisi?

Etter 9 års aktiv tjeneste var det en utbrent diakon som mer og mer brukte sine siste krefter på å fokusere på egen utilstrekkelighet.

Det er slitsomt å gå inn i en nærkamp med seg selv. Tiden var inne for å hoppe av karusellen med alle de utmerkede aktivitetene.

Da er det godt å ha et kloster i nærheten, 200 mil unna.

Dype fotspor

Frans av Assisi. Historien kjenner vel knapt en person som på en slik konkret måte maktet å følge i Jesu fotspor i tjeneste for sine medmennesker.

Det var de fattige og spedalske som Frans brukte sin tid sammen med de første årene av sitt virke. Han levde sammen med dem. Fattigdomsidealet i hans eget liv var intenst levende.

«Minstebroren» ble han kalt. Barbent, med en simpel kappe som kledning stod han frem som en varm forkynner. Folk kom i bevegelse mot Gud og hverandre.

Hans 30 000 etterfølgere de neste 15 årene var alltid til stede midt i folks hverdag. De første munkeordener har hatt en tendens til å isolere seg i et kontemplativt liv langt borte fra folk. Fransiskanerne bygde sine klostre midt i en by eller et tettbygd strøk. . . I Frans ånd så ville de være nær mennesker.

Jeg slet tre uker i fotsporene til Frans. Det var dype fotspor. Han bar mye av Jesu kjærlighet med seg i sin tjeneste som diakon. Mange forskere mener Frans var innviet diakon.

Fjellgrotta

Hvordan Frans rent metodisk la opp sitt arbeid er interessant. Jeg vil ikke i noen spesiell grad gå inn på det, da mye av dette kan tillegnes ved rent litteraturstudie. Bøkene kan formidle mye av omfanget av hans arbeid.

En fjellgrotte overfor Assisi forteller mer om selve kraften og inspirasjonen for hans virke.

Etter å ha sittet i fjellgrotta i

over 3 timer var det en stiv og støl og litt undrende diakon som ruslet ned til byen igjen. Frans var i fjellgrotta uker, måneder og år av gangen. han elsket sitt Tabor, forklarelsens grotte.

«Det er godt å være her», sa Peter til Jesus på forklarelsens berg. Jesus var fysisk tilstede.

I grotta synes Frans å ha vært på en reise fra det fysiske i en bevegelse mot det metafysiske og åndelige. Hans meditative evner var så sterke, hans konsentrasjon om Kristus var så intens at venner til tider mistet kontakten med ham.

I møte med den herliggjorte Kristus går Frans inn i en kamp med seg selv. «Det er med bitter sorg jeg må tenke på alle mine motbydelige synder». legemets lyster, forfengeligheten, det å bli lagt merke til, materialismen rev

Diakoni – på godt og vondt

«Jeg lærte å søke det hellige»

og slet i ham. Han kalte sitt legeme for «Broder esel», den mest gjenstridige av alle Guds skapninger.

Han står fram med et «forklaret» jeg. BRODER esel. Selvfølgelig, men likevel med en kjærlighetens grunntone og humor. Selvutsettelsen var ikke destruktiv. Kristus kom ham i møte, og han står fram som en integrert og troverdig person. Han visste at Kristus elsket ham og det var gjensidig.

Aktiv tjeneste/meditasjon.

Frans var en balansekunstner. Hans kraftfulle virke gikk hånd i hånd med et lønnkammerliv og meditasjon. Det er underlig for en stresset diakon å få innblikk i intensiteten i hans tjeneste. Hans utholdenhet i arbeidet for nød-

lidende er forbløffende. Hans kjærlighet til grotten er gåtefull.

Frans sitt kontemplative liv er vanskelig å lese seg til. Det harde fjellet mot ryggen forteller mer enn mange bøker.

Liksom Mesteren selv hadde behov for å være alene med Gud, på samme måte med Frans. Fysisk var Frans på mange måter en puslete person. Liten av vekst, men med en stor indre kraft og utstråling. Hans enorme gjenomslog som fredsstifter, forkynner og diakon kan bare forklares ut fra alle dagene han tilbragte i sine fjellgrotter.

Inn i nærhet med seg selv

I klostercelle nr. 11 fant jeg en frigjørende stillhet og ro... Hvite vegger med et enkelt krusifiks som utsmykning. En pinnestol,

ei seng og et enkelt bord. Minimalt med inntrykk. En svak subbing av munkesandaler ute fra korridoren var eneste lyd. En mulighet til å bli kjent med seg selv, og hvorfor jeg gjør alt mulig som diakon.

Hva er drivkraften og utgangspunktet for tjenesten?

Godord fra kolleger på diakonsamlinger er fint. «Du verden så mange fine diakonale aktiviteter du har initiativet i». I diakonflokket som i samfunnet ellers blir det aktive ofte satt i høysetet.

Godord fra lokalpresse og folk flest er verdifullt. Farten mellom eldretreff, besøk og ulike forberedelser er stor og tydelig for mange. Den heseblevende diakonen glemmer å puste. Diakonen har sin verdi i hva en gjør. Alle «gjørelsene» legitimerer stillingen og en selv. Diakoni er å gjøre, å utføre Jesu gjerninger på jord.

Det paradoksale er at selve diakoniens egenart kan bli diakonens felle. I en motreaksjon til alle Kirkens ord så kan alle de gode diakonale gjerninger vektlegges så krampaktig at en vikles inn i en aktivitetssirkel, en vond og destruktiv sirkel.

Det er forskjell på å gjøre diakoni og å være diakon.

Den som har sitt feste i å utføre diakoni, glemmer fort å puste. Den som ganske enkelt, men du så vanskelig, bare satser på å være diakon, den har mulighet til å komme nær seg selv og andre mennesker.

Å være diakon er en livs- og tjenesteinnstilling som fordrer pauser midt i arbeidsdagen. 20 minutter til å puste i den gode nærheten til seg selv og Gud.

Forts. s. 16

støl
us-
ar i
år
or,

sa
ens
.
ært
be-
og
ner
jon
en-
ten

rte
mp
ter
ine
ets
bli
rev

Inspirasjon...

Fra side 13.

Den heseblesende diakonen faller til ro, og har en mulighet til å kjenne etter hvordan han har det.

Inn i Guds nærhet

Et eldre menneske i Ål fortalte meg en gang følgende: Når ho«gomo» satte seg på kjøkkenkrakken og trakk det ytterste plagget fra hverdagsbunaden over hodet, da visste vi barna at vi måtte være stille. For nå ba ho gomme. Ho gomme var i sitt lønnkammer.

Prost Asle Dingstad understreket i sin hilsen til G.F.-89. «En diakon bør leve så nær alteret/det hellige som mulig og så nær mennesker som mulig».

Polarisering skaper et spenningsfelt. Den dynamiske diakoni blir skapt i Guds nærhet. I bevegelsen fra Gud til mennesket skal diakonen bære mye av Jesu kjærlighet. Dype fotspor.

Jeg lærte av fransiskanermunkene å søke det hellige. Jeg lærte av noen duer å puste. Jeg satt en dag på en stein og betraktet fire hvite duer i en klosterglugg to meter unna. Jeg assosierte... frihet, fred, glede, Den hellige Ånd, liv og vekst, diakoni. Det ble en dyptpløyende preken etter hvert.

Noen små Guds skapninger holdt andakt for meg.

Etter en time reiste jeg meg og sa høyt og tydelig takk til duene. De skakket på hodet og kikket ned med sine kulerunde øyne på denne merkelige Guds skapning og diakon i joggedress.

Joggeturen min rundt i skogen etterpå ble en jubeltur. Menneskene er i utgangspunktet skapt til å leve i balanse, også diakonene.

Inspirasjon fra Assisi. En er i Guds tanke når en er i kontakt med Gud, seg selv og andre mennesker.

Pause er et godt stikkord.

Besøktjenesten...

Fra side 15.

de skal gå, hvor lenge besøket skal vare osv. Det viktige er at de gjør en avtale med den de skal besøke som passer for begge parter, og at besøkeren holder denne. Så snakker vi litt om det å lytte og å være våken for andres behov. Denne første medarbeidersamtalen blir alltid avsluttet med bønn om Guds velsignelse over besøkeren. På denne måten markerer vi en slags innsettelse i tjenesten.

Utover denne medarbeidersamtalen har vi fast samling for alle besøkene 2 ganger i året. Disse samlingene prøver vi å satse litt ekstra på med god mat og forelesere utenfra. Jeg har kommet til at det ikke er så lurt å begynne med kurs for besøkere. Da mister de selvtiliten og tenker – nei dette er nok altfor vanskelig for meg. Jeg tror mer på at de lærer underveis. De trenger å oppleve at dette går bra, så kan de heller få litt veiledning og kursing senere – for å oppdage at det kan gå enda bedre!

Jeg understreker at jeg står til disposisjon for besøkene dersom de vil ha råd eller veiledning, men jeg kaller dem ikke inn til faste medarbeidersamtaler. Det må de ta ansvar for selv. Og det fungerer flott!

– Ingen klager fra de som får besøk?

Husker bare en gang. Det var en besøker som hadde med seg

hunden sin. En diger vakthund. Hunden oppførte seg fint – men det hjalp ikke så mye, for den gamle damen hadde alltid vært livredd hunder.

– Hvordan oppfattes besøkertjenesten av det offentlige hjelpeapparat?

– Både hjemmehjelpere og pleiere fra hjemmesykepleien kommer og presenterer behov. De ser at «her trengs det noen» og de ser helt tydelig at dette har betydning for folk. Ofte får jeg høre at siden NN fikk besøk, har han klart seg bra.

Ringvirkninger

Residerende kapellan i Spjelkavik menighet, Magne Kjell Bjørge sier at han som prest har merket flere ringvirkninger av den aktive besøktjenesten i menigheten.

– Besøktjenesten forandrer holdningen til Kirken både hos de som får besøk og familien rundt. Evangeliet blir på en måte synlig for dem. Menigheten viser seg i hjemmet deres.

Men den største virkningen har kanskje denne tjenesten på besøkene selv. Jeg tror mange av dem opplever det stort å ha et oppdrag fra menigheten. De kjenner at de står i en meningsfylt sammenheng. Jeg har merket meg at de som er i besøktjenesten er mer aktive i gudstjenestefellesskapet. Det virker som de har vokst som kristne. De står i en tjeneste som er med på å gi dem en trygg kristen identitet.